

İcra yoluyla takibi yapılan kredi borçlusunun bankayla uzlaşması ve krediyi geri ödemesi durumunda gerek adli mercilerde gerekse icra dairelerinde ortaya çıkacak harçların 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinde belirtilen istisna kapsamında değe

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-140[123-2012]-177
Tarih	10.08.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-140[123-2012]-177

10/08/2012

Konu : İcra yoluyla takibi yapılan kredi borçlarının bankalarla uzlaşmak suretiyle geri ödenmesi durumunda harç istisnası

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formunda; şirketinizin girmiş olduğu finansal kriz sonrası banka ve özel finans kurumlarına olan kredi borçlarını ödeme zorluğu içine düştüğü, bunun sonucu olarak alacaklı bankaların şirketinizden olan kredi alacaklarına karşılık şirketiniz ve borcun kefilleri aleyhine kredi alacağının tahsili için icra takibi başlattığı, ancak süreç devam ederken yapılan görüşmeler sonucu banka ve finans kurumları ile kredi borcunun belli tutarlar ve ödeme planı dahilinde ödenmesi yönünde mutabık kalındığı belirtilerek, uzlaşma sonucunda her iki taraf için gerek adli mercilerde gerekse icra dairelerinde ortaya çıkacak harçların 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinde belirtilen

istisna kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği, değerlendirilmesi durumunda icra müdürlüğünce tahsil edilen harçların iadesinin mümkün olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiş olup ilgi (b)'de kayıtlı yazımızla da cevap verilmiştir.

Ancak, ilgi (c)'de kayıtlı özelge talep formunuz ise; harcın iadesinde takip edilecek usul ve esaslar ile harç iadesinin hangi vergi dairelerince yerine getirileceği konusunda yeniden Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 492 sayılı Harçlar Kanununun 2 nci maddesinde yargı işlemlerinden bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanların yargı harçlarına; 57 nci maddesinde ise, tapu ve kadastro işlemlerinden bu Kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanların tapu ve kadastro harçlarına tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişiklik yapılmadan önceki 123 üncü maddesinde ise, "Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmaz.

...

Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dahil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve bunların teminatları ile geri ödenmelerine ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların, varlık kiralama şirketine devri ile bunların varlık kiralama şirketince devralınan kuruma devri ve bu devirlere bağlı olarak yapılan ipotek işlemleri bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Bu maddede veya diğer kanunlarda yer alan harçtan muafiyete ilişkin hükümler, bu Kanunun (1) sayılı Tarifesinin "(A) Mahkeme Harçları" bölümünün (V) numaralı fıkrasındaki "keşif harcı" ve (1) sayılı Tarifesinin "(B) İcra ve iflas harçları" bölümünün (III) numaralı fıkrasındaki "haciz, teslim ve satış harcı" bakımından uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 20.06.2012 tarihli ve 2012/12 sayılı Harçlar Kanunu Sirkülerinin "4- Yürürlük" başlıklı bölümünde 6322 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlük tarihi olan 15.06.2012 tarihinden itibaren söz konusu düzenleme kapsamında yapılacak işlemlerde istisnanın yargı harçları dışındaki harçlar bakımından uygulanacağı; 15/6/2012 tarihinden önce yapılmış olan işlemler bakımından ise, anılan 123 üncü maddede daha önce yer alan hükme ve buna istinaden yayınlanan düzenlemelere göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının 15.06.2012 tarihinde 28324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve yayımı tarihinde yürürlüğe giren 6322 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önceki halinde, fıkra da sayılan kuruluşlar tarafından kullandırılan kredilerin temin edilmesi, krediler için teminat verilmesi ve kredilerin geri ödenmesi ile ilgili olarak noterde, yargıda, icrada ve tapuda yapılacak işlemler, kredinin borçlusu veya alacaklısı ayrımı yapılmaksızın 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin son fıkrasında belirtilen "keşif harcı" ile "haciz, teslim ve satış harcı" hariç olmak üzere her türlü harçtan istisna tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, istisna olması nedeniyle yersiz tahsil edilen harçların red ve iadesi, tahsilatı yapan muhasebe birimince (Vergi Dairesi, Malmüdürlüğü), tahsilatın başka muhasebe birimi adına yapılmış olması halinde ise adına işlem yapılan muhasebe birimince yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, yapılacak iade talebinizin, iadesi talep edilen harca ait makbuz aslı, ilgili bankanın açıklayıcı yazısı ve kredi sözleşmesinin bir örneği ile ilgili icra müdürlüğünün/tapu müdürlüğünün yatırılan paralara ait bilgileri içeren teyit yazısını ekleyeceğiniz bir dilekçe ile ilgili muhasebe birimine yapılması durumunda değerlendirilip sonuçlandırılacağı tabidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026